

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 kron, za Ameriko pa 6 kron; za drugo inozemstvo se računajo naročnino z ozirom na visokost poštne. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnništvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje števe 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila turedništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80, za 1/2 strani K 40, za 1/4 strani K 20, za 1/8 strani K 10, za 1/16 strani K 5, za 1/32 strani K 250, za 1/64 strani K 1. — Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 5.

V Ptuj v nedeljo dne 2. februarja 1913.

XIV. letnik.

Balkanske vojne in zmešnjave.

Revolucija na Turškem. — Razbita mirovna pogajanja. — Nadaljevanje balkanske vojne? — Velika nevarnost evropske vojne.

Mirovne zvonove so zvonili, ko smo zadnjo številko našega lista tiskali. In kar čez noč so prišli zopet najtemnejši oblaki. Mladoturki, na čelu jim junaški bojevnik iz Tripolisa Enver-bej so prisilili prejšno miru prijazno vlado, da odstopi. Zdaj je Turčija zopet v mladoturških rokah in nadaljevanje krvave balkanske vojne postaja vedno bolj verjetno. Londonska mirovna pogajanja so vsled tega razbita in vse se pripravlja na novo vojno. Medtem pa se je porodila nova velika nevarnost. Vse kaže namreč, da igrata Rusija in Francoska, deloma tudi Anglija neko zahrbtno vlogo in da hočejo sredi balkanskih zmešnjav vpliv trozveze premagati. Vkljub oficialnim izjavam je gotovo, da se Rusija na veliko evropsko vojno pripravlja. Nemčija je Rusijo že prav resno posvarila. Ali bodočnost je popolnoma nejasna in skrb velika. Ali se bode krvava igra z milijoni človeških življenj res pričela? Ali se bode vendar še enkrat posrečilo, na zeleni mizi sporna vprašanja rešiti? Kdo ve! Ta teden bode brčkone še končal pod vtisom raznih pogajanj, ako se ne pripeti zopet nepričakovani slučaj, ki vrže vsa prorokovanja na glavo. Rusija napravlja pač vedno vtis, da bode udarila, kadar bode imela vse svoje priprave končane. No, Avstro-Ogrska, Nemčija in Italija so v kljub svojem poštemu prizadevanju za mir že davno na vse pripravljene. Zato gledajo lahko z resnim a pogumnim srcem v bodočnost.

Revolucija na Turškem.

Zadnje dni se je že govorilo o tem, da bode morala Turčija popolnoma odnehati in sprejeti vse pogoje balkanskih držav. Na podlagi tega se je pričelo tudi že v splošnem mirneje dihati. Ali nade so bile napačne. Kajti kar čez noč se je položaj spremenil. V Konstantinoplu je izbruhnila namreč revolucija, ki je dosedanjo vlado Angležom prijaznega Kiamil-paše vrгла. Tako so prišli zopet Mladoturki, ki so za nadaljevanje vojne do skrajnega konca, na krmilo. Dogodek sam se je izvršil tako-le: Armada je bila že dolgo nezadovoljna z mirovnimi pogajanja in ni hotela na noben način dovoliti odstop doslej nepremagane trdnjave Adrianopel. Ko so bili zadnjič ravno vsi ministri pod predsedstvom Kiamil-paše pri posvetovanju, udrla je nakrat množica pod vodstvom junaškega voditelja Arabcev Enver-beja v palačo. Enver-bej je zahteval takojšnji odstop vlade. Kiamil-paša se je tudi takoj podal in je napisal demisijo, katero je sultan sprejel. Pri teh dogodkih je prišlo v palači tudi do streljanja, v katerem je bil dosedanji vojni minister Nazim-paša ustreljen. Padlo je tudi cela vrsta

drugih oseb. Na čelu nove vlade stoji zdaj kot veliki vezir Mahmud Šefket-paša, kot zunanji minister pa princ Said Halim, glavni tajnik mladoturškega odbora. Nova vlada je takoj strogo nastopila in je prejšnje ministre deloma pozaprla, deloma pa so pobegnili. V mestu se širijo sicer najrazličnejše govorice, ali v splošnem je vse mirno. Mladoturki in z njimi na boj pripravljena armada so torej zmagali. Posledica tega bode v prvi vrsti ta, da se balkanska vojna brčkone nadaljuje. Kak bode izid te zopetne vojne, se danes ne more prorokovati. Na vsak način je ta revolucija ves položaj temeljito spremenila, velevlastim vse štrene zmešala in grozovito nevarnost velike evropske vojne povzročila.

Prvi uspeh nove turške vlade.

Glavni pritisk velevlasti na Turčijo je obstojal iz tega, da so ji otegnili denarno pomoč. Zdaj pa je dobila nova turška vlada od Nemčije (Deutsche Bank) za mestno železnico v Konstantinoplu 2 1/2 milijona funtov posojila. S tem denarjem zamore Turčija vojno še en mesec dalje peljati. V Rusiji in na Francoskem se je začela vsled tega huda gonja proti Nemčiji in trozvezi. Ravno tu se vidi vse nesoglasje med velevlasti.

Adrianopel mora turški ostati.

V vseh turških krogih gre le en glas, da mora Adrianopel turški ostati. Nepremagani in junaški zapovednik Adrianopla Šukri paša je izjavil, da se trdnjava nikdar ne bode Bulgarom podala. Pravi, da bode raje mesto z lastnimi kanonami v razvaline vrgel, potem bulgarsko obsedno armado predrl ter se pri Tsataldži z ostalo turško armado združil.

Mirovna pogajanja končno razbita.

Zastopniki balkanskih zaveznikov so dali turškemu delegatom noto, v kateri se londonska mirovna pogajanja proglašajo za končana. To seveda še ne pomeni zopetni začetek balkanske vojne, ker vojno premirje še ni odpovedano. Vendar pa se pričakuje, da se tudi to kmalu zgodi.

Arnauti proti Srbom.

Iz Belgrada se poroča, da pripravljajo Arnauti krvavi upor proti Srbom v Albaniji. Arnauti so na doslej nepojasneni način dobili orožje in strelivo. Zlasti ogrožena so od Srbov zasedena albanska mesta Prizrend, Djakovar in Ipek.

Srbija in Bulgarska.

Nasprotja med Srbijo in Bulgarijo postajajo vedno večja. Listi se napadajo že prav ojestro. Več bulgarskih listov se je za Srbijo prepovedalo. Slovanski bratci se torej že lasajo . . .

Rumunska.

Spor med Rumunsko in Bulgarijo še ni rešen. V rumunski zbornici podal je ministerski predsednik sledečo važno izjavo: Glas Rumunske se bode v resnici slišal. Bulgarija je zahtevala, da naj bi se vojsko končalo, potem žele razpravljalo. Ali rumunska vlada je zahtevala takojšnje obravnavanje. Razprave so tudi že pričele in se nadaljujejo.

Srbske priprave proti Avstriji.

Iz Belgrada se poroča: Srbski generalni štab je zapovedal, da naj se takoj na taje letalne stroje strelja, ki bi plovili čez srbske pokrajine. V temelju se to določbo s poisknšnimi poleti avstrijskih vojaških letalnih strojev. Svoj čas so položili Srbi v Donavi in Savi rečne mine. Ker so tvorile te mine za čolne veliko nevarnost, so jih potem na avstro-ogrsko zahtevno odstranili. Ali zdaj se je zopet te „mine“ v velikem številu nastavilo. Srbija se torej pripravlja.

Ruske vojne priprave.

Vse kaže, da se zbirajo na evropskem obzorju temni oblaki in da stojimo pred velikansko svetovno vojno. Najbolj se zrcali ta slutnja v vojnih pripravah zahrbtne Rusije. Glasom prav zanesljivih poročil ima Rusija na avstrijski in deloma nemški meji zbrano armado z več kot 600.000 vojaki. Ta armada obstoji iz čisto ruskih regimentov, medtem ko se je domače poljske regimente poslalo večidel v Sibirijo na mongolsko mejo. Trdnjave ne Poljskem (v Volhiniji) izpopolnjujejo z izredno naglico. V Varšavi so zgradili osrednje skladišče in močne utrdbe, ki so v zvezi s trdnjavami v Zegrzu in v Novem Georgijevsku. V tej skupini trdnjav imajo Rusi 150.000 vojakov in 3000 kanonov. V vojni bi služila kot središče najmočnejša trdnjava Brest-Litevsk. Ob nemški meji so Rusi na novo utrdili trdnjave Grodno, Kovno, Rovno, Luck in Kovel; v zadnjih dveh so nabrali ogromne zaloge živil. Tudi na rumunski meji delajo Rusi velike vojne priprave. Zbrali so tam več armadnih kórov, ki lahko vsak trenutek prekoračijo rumunsko mejo. Na reki Visli ima Rusija močno rečno flotiljo z malimi parniki. Železniška uprava je pripravljena, da takoj vse potrebne vagonne odpošlje. Glavne železniške postaje ob meji so že zdaj pod vojaško upravo. Vse trdnjave so baje za 6 mesecev preskrbljene z živilom in strelivom. Vojna uprava je naročila tudi ogromne množine konzerv, cvibaka, ovs, sena, nadalje 300 tovornih avtomobilov, več sto aeroplanov itd. Vse te naročbe morajo biti do spomladi rešene. Tako poročajo zanesljivi listi. V ožgled dejstvom pač ni čudno, da se smatra položaj za jako resen in da pričakuje vsa javnost v spomladi grozovito vojno. Morda se posreči, to nevihto odpraviti, morda bode še enkrat brez prelivanja

krvi šlo. Ali zahrbtna sovražna ruska politika ne daje mnogo upanja!

Nemčija in Rusija.

Rusija hoče neutralno stališče velevlasti zapustiti in v Črnem morju ter v Armeniji na lastno pest svoje sebične namene zasledovati. Ker ima pa tam tudi Nemčija prav živahne interese in bi tako nastopanje sploh nasprotovalo sklepom velevlasti, nastalo je jako napeto razmerje med Nemčijo in Rusijo. Anglija je doslej pomirovalno vplivala in preprečila, da ni nastal iz te napetosti očitni spor. Ali zadoja poročila iz Berlina pravijo, da je Nemčija Rusiji odločno z vojsko grozila, ako bi hotela Rusija v Armeniji ali v Črnem morju na lastno pest nastopati.

Rusko-francoske priprave.

Iz Berlina se poroča, da je v krogih nemške vlade prav dobro znano, da je Francoska že dva tedna sem popolnoma na vojno pripravljena. Nadalje se brzojavi, da je podpisal ruski car ukaz, po katerem se skliče letnike 1912, 1911 in 1910 nadomestnih rezervistov pod orožje. Ako se te vesti potrdijo — in skoraj ni dvomiti o njih, — zna vsak hip napočiti krvava igra!

Zadnji telegram.

Bulgarska vlada je Turčiji odpovedala premirje. S tem se prične balkanska vojna iz novega. Turška vlada je zapovedala armadi pri Tšataldži, da naj zopet z boji prične. Nevarnost, da se vojna tudi na druge evropske države razširi, je velika.

Ime

MAGGI

jamči

za izvrstno kakovost

MAGGI ^{JEVIH} kock

po 5 vin. za 1/4 litra najfinejše goveje juhe.

Le-te so najboljše!

Blagovolite to upoštevati 398
pri kupovanju.

Dopisi.

Sodinec pri Ptuj. Pri nas imamo tndi ljudi, ki slišijo travo rasti in ki so tako veliki „slovenski narodnjaki“, da je že vsa njih pamet v narodnjaškem ognju zgorela. Ne samo zabiti, marveč tudi hudobni, predrzni in surovi so ti možaki. Prvi med njimi je naš rihtar Irgolič. Škoda njegove glave za vsak dan. Ta možic zasluži, da postane najmanje minister na Srbskem. Evo dokaz! Neki Martin Rizman potrebuje nujno domovinski list in ga je skozi občinski urad na Bregu prosil. Na dotični dopis dobil je občinski urad na Bregu od Irgoliča ta-le značilni odgovor:

— „Št. 107. Slavni obč. urad Rann. Na vaše pisavo z dne 19. januarja 1913 pod št. 78 nebomo odgovarjali ker je samo nemška ... ker mi nisimo nemčurji, ker Martin

Rizman že več ko 10 let tam biva mora se po novi postavi tukaj priti za odpust in mora biti tam v občinsko zvezo sprejet. Zatoraj se vaše listine vračajo. (L. S.) Občina Sodinec 21. januarja 1913 Irgolič. Obomba. Mi že imamo dovolj sitnosti s takimi ... dokler je mlad tičas okoli tepe kadar pa je star se prizivle v našo občino in stroške dela prav velike.“

Mislimo, da je napihnjena, domišljava zabitoz tega dopisa tako velika, da je ni treba posebej omeniti. Čudež je naravnost, da se take duševno revčke, kakor je ta Irgolič, za rihtarje izvoli. Ali mora biti v Sodincu res najbolj neumni rihtar? Najprve povemo Irgoliču to le: ako je res tako grozoviti Slovenec, da se vstraši nemške besede, kakor bik rdeče rute, potem se mora Irgolič najprve slovenščine naučiti. V svojem dopisu ima ta narodnjak več slovniških in drugih napak, nego besed. Vsak šolar v 2. razredu bi se takega dopisa sramoval! Jako lepo rečeno je n. p. „obč. uradu Rann.“ Ako ste tako prokletko zagriženi Slovenec, zakaj ne pravite „Breg?“ Cel dopis Irgoliča je sploh velikanska oslarija in višja oblast bi morala možaka že radi njegove nezdavljivje neumnosti odstaviti. Najprve pravi Irgolič „Na vašo pisavo (!) nebomo odgovarjali ker je samo nemška ...“ potem pa vse eno odgovarja. Na postave se Irgolič ravno toliko razume, kakor njegova krava na latuščino. Upamo, da mu bode to višja oblast tudi pojasnila. Naravnost lumparija pa je, da se upa ta nevedni Irgolič psovati na šnopsarski način. Govori o „nemčurjih“ v spisu, pod katerega se upa pritisniti občinski pečat! In žaliti se upa poštenega človeka, ki ne zahteva od njega ničesar nego postavno zajamčeno pravico. Irgolič sam prav dobro vè, da so Rizmanovi ljudje pošteni; saj je sam stari Rizman pri Irgoliču 16 let služil. In take ljudi žali ta rihtar! „Dummheit und Stolz wachsen auf einem Holz“, pravijo Nemci. To velja tudi za tega čudnega rihtarja Irgoliča, s katerim se bomo odselej večkrat pečali.

Polenšak. Dragi „Štajerca“, mislim, da ti je že dolgočasno, da nisi dobil iz Polenšaka nobenega dopisa; pa kaj ti tudi ne bi bilo, saj vemo, da imaš dovolj ostrih krtač na razpolago, s katerimi se da kak črni gospod malo okrtati. Naš g. župnik Poplatnik je bil zdaj nekaj časa dober; ali priletele so mu spet tiste muhe v glavo kakor lani. Evo slučaj! Pred kratkim smo imeli tri mrličje, eno vdomo in dva otroka, pa nobenemu ni pustil zvoniti, ker mu niso naprej plačali. Neki mož mu je očitno povedal, da se k - - e naprej plačuje. Neka ženska pa je hodila k božični spovedi in jo naš župnik Poplatnik pozna; napadel jo je s psovkami, da

Athos.

Na Balkanu se dogajajo res že čudeži. Izredno zanimiva je republika menihov Athos, katere neodvisnost so baje tudi že velevlasti priznale. Ta duhovniška republika se nahaja na polotoku Athos v Egejskem morju. Turki jo imenujejo „Ameros“, Italijani pa „Monte santo“ (sveta gora). Menihi imajo tukaj toliko moči, da so se zamogli napraviti neodvisne. Republika Athos obstoji iz 20 velikih kloštrov, 12 vasi, 250 celic in 150 samotarij. Skupaj živi tu kakšnih 6000 večidel grških in ruskih menihov. Vsaki grški cerkvi pripadajoči narod ima med klostri najmanje enega. Vsako leto obišče te klostre veliko številno romarjev. Posebne pravice menihov so prav velike. Tako ne sme se naseliti na polotoku noben Mohamedanec. Tudi nobena ženska noga ne sme prestopiti pokrajine Athos. To duhovniško republiko vlada neki meniški odbor, imenovan „sveta sinoda.“ Ta odbor šteje 20 članov, ki jih odposljejo posamezni klostri, in 4 predstojnikov. Naša slika kaže dvoje poglavitnih kloštrov v republiki Athos, in sicer zanimivo ležeča klostra Iwiron in Lawra.

Zahtevajte

povsod

„Štajerca“

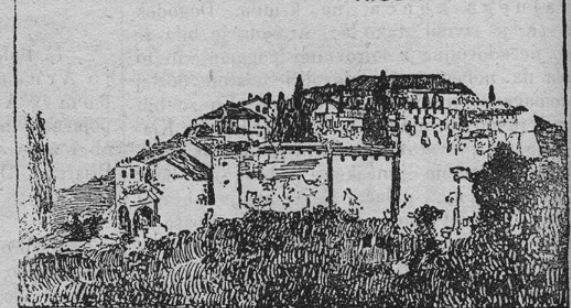
nič ni vredna, da bo vse zapravila; rekel ji ti vsaki dan meso ješ in vino piješ. To je ved! Pred kratkim pa je tudi zbolela na vdova in hotela prejeti sv. zakramente; pa župnik ni imel časa; rekel je, da še ne bo hitro umrla in ni šel spovedati; ali sirota par ur pozneje izdahne dušo brez zadnje tolaže. Toraj svetujemo g. župniku Poplatniku, vestno spolnuje svoje dolžnosti in se brigaj red v cerkvi, da ne bodo taki črni cilindri v na svetilkah, kakor v kakem železnem magacinu. G. župnik, opozorite mežnarja, Bukovega Tone, da naj glaže na svetilkah tudi spuca, ne sa „piksne.“ Tudi Franceku Luši tiho na uho šepetamo, da se oglasi nas sto, ki pravimo Luš nam več županil ne bo!

Iz Obriza pri Središču. Predragi mi „Štajerca“, sprejmi dopis, v katerem ti hočem znani, da bomo zdaj k fašeni občinske volitve. To pa sem le v takšno formo zazvedel. V nedeljo sem šel od meše, pa je šlo eno ženskih pred menoj, ki so se tak glasno spomnile, kaj sem skoraj vse čujo. Te pa je začela: Si vidla, Treza, tam na mesnici pribito brz mo volitve meli! — No Bog pomagaj, de si pa naš čuda prizadevo, kaj nade v tvega jesti, ve mu jaz rečem, naj le gre, da ita čuda zasluži, če glih je ne rihtar, pa je zato odboru, pa še vse druge časti ka pa je vredno! — Zato pa je hodjo ovokrat rihu v Ÿpti (Ptuj) pa v Ormož, sem ga čudak vidla iti. — Ja če moreš v Ÿptija dovolen meti za občinske volitve? — Te že, pa kaj je tam pomoljo, de najbi bili tisti gospodi bu najga; ne veš, kej je že te tri leta mino kaj so ga zvolili, da smo mi kuruzo trgali, bar vsako leto najpre kožuhamo? pa tam ga nekaj podvčijo, kak se more držati, kaj bo gvinyo. — Pej te do pa z možarov strelaj jas sem zadjokrat kviški skakala od veselja, sem začula kak je pokalo, pa sem rekla: deca, naši so gynali; ve je tak prav, rihtar si to zasluži, ve je najbolj čeden v na občini. — Eno drugo pa sem čujo, kaj je rekla. Ja kej bi on najbolj čeden bijo; gde se je ta zvčujo, pa je nigdi ne bijo indi kak v Jous na trati, da je krave paso, pa cajtinge štejo. Tota je že mogla biti od nasprotne stranje sem jas som pri sebi misljo. Te je pa ta prv rekla: naš rihtar pa le ma srečo; zej še so m resen privoščili občinski jag (lov) kaj ga je prafal doboj. — Ja, zato pa je tak debel; bi no bijo, če si naj včasi kakšnega zavca al fazan privoščjo, ve mu ovi zaston nastrelajo; zej se se že navčili meriti, kej telko dobjajo, kej m rihtar vsako leto trikrat jag plačen. — Ta tretj pa je začela: Naš (mož) mi je ovokrat reko pej baba, zej sem že telko drota nanosjo, kej

Das Kloster Jwiron.

Kloster Lawra.

Bilder aus der Mönchsrepublik Athos.

prekleti rabuši ob zvezo nastavljajo, kaj ti lahko kropčajo zvežem, da boš mela počeno, pa ne trebalo pri Natani drota kupiti. — Če do resen volitve, zato sem vidla gnes na vtaki krej rihtra po tri jegove pajdaše notri k Süleki iti, te se že v kúp kitijo . . . Nato pa mi pride eden poznani nasproti, pa me je telko zamúdjó, kaj sem ne mogo več tistih ženskih dobiti; tepa ne vem, kak so se dale spominjale. — Ljúbí „Štajerc“, če še maš telko prostora, te bi ti povedo kaj nom tū dol v našoj liberalnoj granici dobro; od Božiča zej vsako nedelo vse forme fašenske bale; ne vem, al naši oštarjaši mislijo, kaj momo telko penes al jih oni telko núcajo; nekak je mislim to zadnjó. Za bode dosti, drugó pa več!

Od sv. Jurja ob Ščavnici. (Pogovor Jamniškega Kokota, Piceka in Jarika). Kokot pozno v noči zakriči: kikeriki! Picek pa začuden vpraša: Očka, kaj se vam tak nevarnega zdi? Na ta pogovor pa še se Jarika prebudi, ki navadno blizo okna spi, pa hitro skozi okno svoj rudeč kljunček podrži in pravi očki in bratu: He, he, gospod Ratej že spet tako pozno na Staro goro hiti; ves je potegnen v kapuc, ko bi ga le videla. Kokot pa pravi: Draga hčerka, rad ti verjamem. Ko sem bil enkrat po opravkih pri sosedu Koku, mi je ta pravil, da ga je neki večer srečal tudi na tem potu. Ko se mu je gospod Ratej bližal in toraj soseda Koka opazil v temni noči, se je potegnil v svoj plašč kot polž v lupino in takoj krenil na drugo stran ceste, da bi ga Kok ne spoznal. Pa Kok je bil kšajt kerlc; tudi on gre na tisto stran ceste in z laterno ravno v kšiht posveti temu ponočnemu polžu, pa kaj zagleda? — iz te polževe lupine štrli kaplana Rateja nos!

— Nadalje pa povzame Picek besedo; on pa pravi: Nečoč zobljem malo koruze, ki mi jo je gospodinja vrgla. Ko se malo ozrem, vidim da proti meni lepo stopica gospod Ratej. Hitro nabrusim peruti in frknem naravnost čez bukovje mimo Duhovske cerkve na staro lipo. Prav blizu pa zaslišim nek šepet; poskakljam tihó po vejah bliže in zagledam enega čuka in sovo. Skrijem se za deblo, nategnem vrat, da je bil dolg kot rokav. Tu pa pravi sova čuku: le čakajva, boš videl, ko gre gospod Ratej notri, za kakih pet minut bodeta že deklico poslala po raznih opravkih, da ju menda pri njunih poslih ne moti. Pa že stopi gospod na prag: pa mislim, če je res, kar sta sova in čuk šepetala, pa še povzame, da vidim. Ni še minulo pet minut, že je deklica letela nekam po púrgi. Sová še pravi čuku, kam do polnoči bo že ostal tukaj. Potem si mislim: Picek, to ti je predolgo čakati, pa sfrčim naravnost čez Gašparov mlin domov. Doma pa najdem naše pri večerji. Ko dopovem, kar sem videl, se oglasi še Jarika in pravi, da to ni nič novega, ker deklina gospodu ta obisk rada vrne s tem, da rada pride pod listnjak v kaplanovo klet. — Kokot pa pravi: deca moja, zdaj pa gremo spat, bomo se o tem drugokrat nadalje pogovarjali . . .

Orehovci pri Zgornji Radgoni. Ne jokajte se

za mene, jokajte se za-se in za svoje otroke; meni in mojim otrokom hvala Bogu dobro gre. — Slovenski časniki napenjajo zopet svoje možgane čez mene, na vse strani. Veseli me, da ljudstvo vé, da še živim; hvala vam! — Kaj pa moja zakonska ločitev koga briga? Ali ima kdo kakšno izgubo? Kaj pa, ako se pustijo ločiti ljudje velikega stanu, knezi, ministri itd.; nikdo ne laja za njimi. Jaz vendar nisem najslabši človek na svetu; živel sem 47 let z mojo nemirno ženo in bi še dalje, če bi me ne bila ona pri sodnji tožila zavoljo razdelitve premoženja. Ne jaz sem začel tožiti, razumite, ampak moja žena mene . . . Midva sva so pri okrajni sodnji lahko pogodila brez vseh stroškov in brez vsega sovraštva. Rekel sem ji: „Ako eno leto nič hudega o tebi ne slišim, znaš nazaj k meni priti in vstopiti v tiste pravice, kakor dozda; samo jaz hočem mir imeti na stare dni.“ Pa me je res milo za odpusčanje prosila. Kaj pa Vi, g. župnik pri Negovi, kaj pa bodo zdaj na to stvar Vaše negovske žene rekle? Vi in Vaše ženske me ne bodete ne v vebesa ne v pekel spravili. Zato ste se toliko za Vaše občinske volitve prizadevali in si skozi ženske volice pod svojo komando pridobivali. Vi ste pač milostljivi mož, da ste grešnike obiskovali od hrama do hrama, pa ne za nebesa, ampak za svojo mrežo. Ne mislite, da bi jaz toliko nor bil, da bi pri občinskih volitvah okoli vohal; saj so v zgornjo-radgonskem okraju občinske volitve peto kolo na vozu . . . Kaj če bi takrat moja žena v negovski občini bila, bi vendar tudi z Vami držala na Vašo stranko? Kér pa ni tam bila, se ni nikdo zanjo brigal. Ona ne bode nikake nadloge trpela, dobi toliko, da lahko živi; ona me tudi lahko slobodno obišče kadar hoče; kér si nisva v sovraštvo, tudi zdaj kakor nikdar ne bodem nič slabega o nje pisal. Ona naj živi, kakor sama hoče, jaz pa, kakor jaz hočem. Kaj pa mi morete, morete, morete? . . . Ne mislite, vi dragi n . . . , da vam bodem še več odgovarjal! S primernim spoštovanjem udani F. Wratschko.

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 17

Slovenci v deželnem gospodarstvu vojvodine Štajerske.

Po spisu dež. posl. dr. Eugen Negri.*

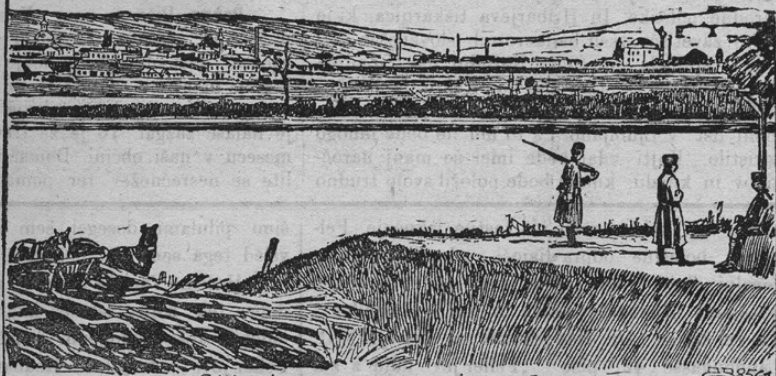
Pred enim mesecem izšla je iz peresa drž. in dež. posl. dr. Benkoviča knjižica z zgorajšnjim naslovom, v kateri se je hotelo dokazati, da se na Štajerskem Slovence ne samo glede številca

* Benkovič je izdal knjižico, v kateri hoče opravičiti slov. obstrukcijo v štaj. dež. zboru, ki nam je prinesla toliko škode. Ta knjižica je pravi svindell! Posl. dr. Negri je z dokazi odgovoril na Benkovičovo čestitajo. Smatramo za potrebno, da objavimo nekaj točk iz tega odgovora; kajti tako bode i slov. spodnje-štajerska javnost o klerikalnih lažeh poučena.

(Op. uredništva.)

Silistria.

Glavna točka v rumunsko-bulgarskem sporu je vprašanje o usodi bulgarske trdnjave Silistria ob Donavi. Kakor znano, zahteva Rumunija poleg bulgarskega dela pokrajine Dobrudža tudi trdnjavo Silistria, ki je ravno tako v gospodarskem kakor v vojaškem oziru jako važno mesto. Proti tej zahtevi se seveda Bulgarja strastno brani. Silistria je eden najvažnejših pristanov na spodnji Donavi, ki je tukaj že 2½ kilometra široka. Silistria bila je svoj čas ena najvažnejših turških trdnjav in je v turško-ruskih vojnah prav važno vlogo igrala. Po berlinski pogodbi je dobila Bulgarija mesto; morala bi pa trdnjavo samo demolirati, kër izgleda ta kakor groznja napram Rumunski. Ali Bulgaria se ni držala pogodbe in je trd-

Silistria von der rumänischen Seite gesehen.

njavo obdržala ter celo izboljšala. Mesto Silistria, kate-rega nam predstavlja naša slika od-rumunskega brega, šteje 13.000 prebivalcev. Danes se ne more prorokovati, kako se bode rumunsko-bulgarski spor rešil in komu bode Silistria v bodoče pripadala.

glav, marveč tudi glede njih plačevanja davkov oastro oškoduje. Končni račun dr. Benkoviča se glasi, da dobijo Slovenci za 5%, to je za 1.000.000 K manj od izdatkov štajerske dežele, nego plačujejo v obliki davkov.

Ta račun je napachen in ima edini namen, opravičiti slovensko obstrukcijo z vsemi njenimi deželi ter tudi Slovincem škodljivimi posledicami. Benkovič trdi, da dobijo Slovenci za okroglo en milijon manj od dežele, nego bi imeli z ozirom na velikost plačanih davkov zahtevati. Benkovičeve trditve pa so tako napačne, da prinašajo naravnost dokaz, da dobi slovenski del dežele od Štajerske mnogo več, nego plačuje davkov.

Dokazal bodem to s številkami, ki jih je dr. Benkovič sam objavil; ali spominjal se bodem tudi tistih milijonov, ki jih pustil dr. Benkovič v primernem trenutku izginiti . . .

Dr. Benkovič razdeli deželne izdatke prvič po svojem namenu, je-li imajo Nemcem ali Slovincem ali obema skupaj (neutralno) koristiti, drugič pa po usodi porabljenih sredstev, to je po tem, komu prinašajo narejeni izdatki korist. Ena primera naj to pojasni. Vinogradniška šola v Mariboru služi obema narodoma skupaj, je torej po svojem namenu „neutralna“ (čeprav je % učencev Slovencev); sredstva, ki se jih porabi za to šolo (83 322 kron), dobi večidel mesto Maribor; vsled tega računa Benkovič 80.000 K za Nemce in le 3 322 K za Slovence. Na ta način deluje dr. Benkovič; in tako pride do nerresničnega sklepa, da služi 44.97% izdatkov Nemcem, 9.90% Slovincem in 45 13% deželnih davkov občini; torej so za okroglo 5% ogoljufani.

Dr. Benkovič sam torej pravi, da je 45.13% izdatkov „neutralnih“, torej da so pri teh izdatkih tudi Slovenci udeleženi. Vkljub temu ima čelo, da računa za Slovence le 9.90% izdatkov. Benkovič postopa tako-le: Neki sin išče pomoči pri oblasti proti lastnemu očetu, češ da ga oče ne vzdržuje stanu primerno. Družina ima 5 glav, oče ima 15.000 K letnih dohodkov, gospod sin pa dobi od teh le 360 K žepnega denarja. To ne odgovarja dohodku očeta. Oče pravi, da mora za sina stanovanje, hrano, šolnino, obleko plačati. Sin pa pravi, da mora oče to tudi za sestre in brate storiti in da on ne dobi nič družega nego 360 K. Stališče tega sina je obenem stališče dr. Benkoviča. Le žepni denar Slovencev velja, oskrbo, stanovanje in obleko pa dobijo tudi Nemci; to je torej „neutralno“ in se ne sprejme v račun.

S tem je vrednost Benkovičeve knjižice resnično označena. Omeniti pa hočem še par posebno jasnih slučajev. Za orožništvo, naturalna oskrbovališča, vzdržanje okrajnih cest, prispevke za vinogradništvo, pospeševanje deželne kulture, zavod za gluhoneme, vinogradniško in sadjarsko šolo v Mariboru, za norišnice in hiralnice izdaja dežela okroglo 3 milijone kron. Benkovič dela tako, kakor da bi od te svote slovenski del prebivalstva prav nič ne imel. Pri vinogradništvu mora Benkovič vendar priznati, da dobijo Slovenci mnogo več nego Nemci. Vendar pa ne pove niti tukaj resnice v polni meri. Benkovičeve številke same govori-je tako-le: 1. uprava K 19.177 (neutralna, izgine torej končno popolnoma). 2. Deželni trsni nasadi in viničarske šole K 139.000, od teh K 49.000 za Nemce, K 90.000 za Slovence. Takih deželnih trsnih nasadov imamo v 3 nemških in v 7 slovenskih okrajih. Viničarske šole so imele doslej 846 absolventov, med njimi 139 Nemcev in 707 Slovencev. 3. Državni trsni nasadi K 40.300, od teh za Nemce K 10.300, za Slovence K 30.000. Skupaj je 13 državnih trsnih nasadov, od teh 1 nemški, 12 pa slovenskih. 4. Brezobrestna posojila. Proračun obsega le potrebne obresti od dežele v ta namen sprejetega posojila v znesku 72.000 K. Iz teh števil je razvideti, da je pri tej postojanki razmerje med zgornjo in spodnjo Štajersko 1:19; Benkovič pa „izračuni“ 1:5. Od leta 1893 do 1910 je štajerska dežela izplačala na brezobrestnih posojilih v 22 okrajih, i. s. v. 7 nemških (tudi radgonski in emureški okraj je k nemškimi računani) in 15 slovenskih okrajih skupaj K 2.274.130. Od tega je padlo na Nemce 92.204 K, na Slovence pa 2.181.930 K. Na ta dejstva Benkovič „pozabi“. Postojanka „razne podpore“ znaša 49.740 K in Ben-

Nahirajte nove naročnike!

kočič jo piše ednostavno Nemcem na rovež. Izda se pa ta denar za vinogradniške inštruktorje (od katerih je 7 Slovencev in 1 Nemeč), za obhod vinogradov, za nabavo gumija v bogim vinogradnikom, za premije potrebnim kmetom itd. Tako slepari Benkovič javnost! L 1910 se je na shodih potovalnih učiteljev (7 slovenskih in 1 nemški) razdelilo cepljenih trt za K 17.000 in to 34.000 komadov v nemških in 338.000 komadov v slovenskih okrajih. In Benkovič še vedno laže, da se slovensko prebivalstvo zatira.

Istotako se je dr. Benkovič blamiral pri deželnem šolskem svetu. Spodnja Štajerska plačuje po dr. Benkoviču 18% deželnih davkov, dobi pa 36% izdatkov za šolstvo cele dežele. In Benkovič še vedno javka o krivicah, ki se godijo baje slovenskemu ljudstvu. Za cestne zgradbe na Spodnjem Štajerskem izdaja dežela K 117.000. Benkovič te svote seveda ne računi. Ali ni to švindl? Kër govori Benkovič ravno o krivicah pri cestnih zgradbah, naj omenimo to-le: Na Štajerskem se vsako cesto, ki jo hoče graditi kak okraj, pa če je še tako neumna, od strani dežele s 30% subvencionira. Okraj seveda mora graditi; dežela da samo 30% podpore in potrebne strokovnjake. Slovenski okrajni zastopi pa imajo vse druge politične skrbi, nego da bi se za zgradbe potrebnih cest brigali. Benkovič naj le pogleda, kako znajo Nemci v ptujskem okraju gospodariti in ceste graditi!

Dežela izdaja nadalje 5.400.000 K za zdravstvo in dobroduelstvo. To je v prid nemškim kakor slovenskim prebivalcem. Ali Benkovič ednostavno trdi, da nimajo Slovenci ničesar od tega . . .

Tako zavija z neverjetno nerodno roko Benkovič cel položaj. Bolje bi bilo, da bi omenjeno knjižico en Terglav podpisal, ne pa akad. izobraženi dr. Benkovič. Razsvetlila smo Benkovičeve laži na podlagi najznačilnejših števil iz odgovora dr. Negri. Ako treba se bomo še natančneje pomenili. Benkovič je hotel dokazati, da slovenski del prebivalstva

od dežele mnogo manj dobi, nego ji plačuje; dokazal je pa naravnost nasprotno. In tako je dalta dr. Benkovič tistim, ki obsojajo in se borijo proti zločinski slovenski obstrukciji v štajerskem deželnem zboru, sam najboljšje orožje v roko.

Benkovičovo delo bode imelo gotovo mnogo uspeha . . .

Novice.

Kaj pa Avstrija? Kakor znano, so v zadnjem času slovenski listi obeh strank z naravnost neverjetno predrznostjo se navduševali za Srbijo ter Rusijo in hujskali proti lastni avstrijski domovini. Ti prvaški listi so celo izdali nekakih „10 zapovedi“, po katerih bi se moral vsak Slovenec ravnati. V teh zapovedih pravijo m. dr.: Slovinci, Hrvat in Srbi (!) so bratje, en narod s tremi imeni (torej tisti kraljemorilci, s katerimi se zamore vsak čas krvava vojna začeti, ki hočejo na naše sinove in brate streljati, so „naši bratje!“) — Le v edinosti Hrvatov in Srbov ter Slovencev leži rešitev (ta edinstvo se pa da le tedaj uresničiti, ako se Avstrijo razbijel). — Spominjaj se vedno, da si kot Slovenec, Hrvat ali Srb vejica velikega slovenskega drevesa (ta slovenska vejica bi se bila že darno posušila, ko bi jo ne Nemci polivali!). — Bodi ponosen da imaš 12 milijonov ruskih, slovenskih in hrvatskih „bratov“ in da si Slovan, katerih je 160 milijonov. — Bodi ponosen, da so Rusi, Bulgari itd. tvoji „brati“ (z rusnimi „brati“ bodejo morda kmalu morale avstrijske puške govoriti!) — Spominjaj se, da je tvoja domovina velika, čeprav je razkosana (z drugimi besedami povedano: Avstrija ni slovenska domovina, temveč za prvake leži „domovina“ v Rusiji in Srbiji!) itd. — To je torej mnenje slovenskih voditeljev. Slovensko ljudstvo samo pa se požvižga na srbske in ruske „brate“ in je veselo, da živi v Avstriji ter hoče Avstriji zvestobo obdržati.

Iz Spodnje-Stajerskega.

„Narodni list“ umira. Traurig sterben die Ratzen“, je nekdo rekel. Celjska „narodna politika“ je doživela hitri in klavni polom, čez katerega ni moglo pomagati nobeno osebno psovaje, nobeno nadrredikalno divjanje in nobeno klečeplazenje pred klerikalnimi mogotci. Vse so poskusili pod vodstvom dr. Kukovca, Spindlerja in Lesničarja stoječi možici, a vse zaman. Itri vrugi niti svetniki jim niso hoteli pomagati. Izrabljali so denarne slovenske zavode za svoja politična podjetja. Celjska posojilnica je morala baje prav lepe tisočake plačati za „narodne“ liste. A zdaj se tudi že tej posojilnici neumno zdi in zato noče „Narodnega lista“ več „na pu“ tiskati. In tako je zdaj sredi zime „Narodni list“ brez strehe. Baje je le v preteklem letu za 10.000 kron dolga napravil. Žalostnim obrazom zvezal je torej „Narodni list“ svoj kovčeg in odpotoval tja čez mejo proti „beli“ Ljubljani, proti Izraelu slovenske narodne politike. In Hribarjeva tiskarnica, ki je pravo zavetišče vseh bankerotnih slovenskih časnikov, sprejela je tudi „Narodni list.“ Zадnja številka se je že tam tiskala. Kakor farško-koroški listič „Šmir“ priromal je torej tudi „Narodni list“ v Ljubljano. Pa to mu ne bode mnogo koristilo. Kajti zdaj bode imel še manj naročnikov in kmalu, kmalu bode položil svojno trudno

glavico in bode zaspal zadnjo spanje, kakosti, nešteta vrsta njegovih enakih tovarišev. Šo i Zlostno! Res zlostno! Kër bi imeli le ma S časa, bi se s celjsko narodnjakarsko gospo oče jokali. Tako pa se joka sam dr. Kukovec kakim je prerok na jeruzalemskih razvalinah . . . ar. F

Tepen kaplan. Zadnjič smo poročali, da nom bil politični kaplan Bozina v Št. Lenartu slo gor. obsojen na 200 kron globe, kër je relja neverjetni, prav slovensko-klerikalni surovo napadel iz političnih vzrokov nekega poštnespek kmetskega fanta, ga pretepel ter težko ram Čudno se nam zdi, da v kljub izredni milo je sodišča cerkvena oblast tega kaplana-pretepa že davno ni pognala tja, kamor spada. A ljudstvo si hoče samo pomagati. „Slov. nar. namreč poroča, da je bil preteklo nedeljo plenc mašji kaplan Bozina od razjarjenega ljudstakor dejansko napaden in hudo tepen. O zadevi vno bode dobilo že še natančno poročilo. Na vs način pa je naravnost sramotni škandal, ki pač le na spodnjem Štajerskem goč, da pa kaplan, ki se upa vsak dan pred oltar stopi ponočnjak in pretepač najgrše vrste. Fej, fe sm

Mrlič se budijo. „Sloga“, ki se še ved iz bogve kakšnega vzroka v Ljubljani tiska je poroča v zadnji številki, da se bodejo pri dočih deželnozbornskih volitvah „slogaši na črti udeleževali neodvisno povsod z lastni kandidati . . .“ Sakrabort! Klerikalci so baje pred to grožnjo že na hrbet padli! Mrliči budijo . . . gospoda „slogaška“, škoda truda denarja, — kar je mrtvo, je pokopano . . . stil gri lov je arl. ma

Prvaški polom se je zgodil zopet v Brecah. Med tamošnjimi prvaki igral je namre tudi laški trgovec Jože Boecio veliko vlogo. Pa laški Slovevec je prišel zdaj v konkurz. Pa konkurz je tako čuden, da se bode moral menda tudi državno pravdnitvo zanj zanimati. Kajti tri dni pred naznanilom konkurza zastav je Boecio vso svojo zalogo blaga, svoje premnine in zahteve svoji sestri Rozi Tepes, nadalj Ivanu Vidmar in brežiški posojilnici. Ostali upniki so na ta način za svoje zahteve ogoljufan Radovedni smo, kako bode ta brežiški škandal končal.

Napredna zmaga. Dne 20., 22. in 24. j. atij stn bež or te lmi pa veliko vršile so se volitve za okrajni zastop slovenje-bistriški. Naši somišljeniki so doseg lepo zmago, tako da ostane okrajni zastop za pet v naprednih rokah. Naskok prvaskih in sprotnikov je ostal brez uspeha. Čestitamo vrlil volilec prav pristrčno za lepo, v gospodarske in političnem oziru velevažno zmago!

Okrajni zastop v Konjicah postal je nesklepen, kër je izstopilo 18 članov, med njimi odbornikov. Oblast bode morala zastop čimprej razpustiti in nove volitve razpisati.

Za obmejne vojake se je vprizorilo v Ptujšim veliko veselico s koncertom vojaške godbe, ki je imela izredno lep uspeh. Za veselico so 357 zlasti trudile ptujске dame, na čelu jim soproge uradnega vodje gospa Anny pl. Netoliczka. V čel selica je imela v kljub ogromnim režijam č stega dobička 1.525 kron, katero z mali Ptuj izredno veliko svoto se je v namen obmejnih vojakov odposlalo. Vsem prirediteljem grè iskrena zahvala!

Požar. Piše se nam: V soboto dne 25. j. nuarja je posestniku Alojzu Rojko v Vurberg zgorelo gospodarsko poslopje z vsem orodjem senom in slamo. Škoda je za 3000 kron, katero zavarovalnina le deloma krije. Neznani storile je nalašč zažgal. To je že tretji slučaj v enem mesecu v naši občini. Domačini in sosedi, usmilite se nesrečnežev ter pomagajte jim po mož

šimi pilulami dosegel sem krasne uspehe in vsled tega sem ju mnogokrat priporočal.“

Hočemo Vam še povedati in sicer iz izkušnje dober tek, zdrav želodec imamo in nobenih že ločnih težav, nobenih bolečin, odkar rabim Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn „Elsapillen.“ Poskusite jih tudi, one uredijo odvajanje, pospešujejo prebavo, vplivajo proti kr in izboljšajo kri. 6 škatljic franko 4 krone, medobtem ko se dobi od Fellerjevega Elsafluida pa izkusni tucat za 5 kron. Izdelovatelj obeh pripravatov samo lekarnar E. V. Feller v Stubičeg n. Elsaplatz št. 241 (Hrvatsko).

Zemlja

je važna in hladna, tudi poleti. Kdor se giblje mnogo na prostem, je torej lahko prehlajenju, revmatičnim in gihtičnim bolečinam izpostavljen. Pozimi dostikrat v stanovanjih vleče, ali so preobilo ali pa premalo zakurjena in vlažna. Tudi tukaj nastopajo vedno revmatične, gihtične bolečine, bolelost v vratu, zobobol in bolečine v prsih, bodeenje na strani ter mnogo drugih bolečin. O dobrih domačih sredstvih dokazuje le resnica iz ust izkušenih ljudi več, nego vsako sebično hvalenje. Taki izborni, priznani pre-

parati so, kakor vemo iz lastne izkušnje, Fellerjev bolečine odpravljajoči, zdravilni, okrepčevalni fluid z zn. „Elsafluid“ ter Fellerjeve odvajalne Rhabarber-pilule z zn. „Elsapillen.“ Tu en dokaz: Dr. Neugebauer na Dunaju VIII, Laudongasse 42, piše: „Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ se je nekemu 83 letnemu možu, ki trpi na „Arteriosklerose“, od prijateljske strani priporočalo, da odpravi slabost muskelnov njegovih nog. Resnično mu je to prijetno namazanje dobre službe storilo in izjavlja ta gospod, da grè zdaj bolje.“ Gospod dr. R. Schmidt, Pitten, Nižje-Avstrijsko, piše: „S Fellerjevima dvema Elsa-preparatoma, zlasti z Vašim fluidom in Va-

kor nosti. Kajti nesreča pride pri zaprtih durih v hišo in nikdo ne vè, kaj ga čaka . . .

Surovež. Delavec Franc Krošelj v Brežicah je očetovo dedščino v kratkem času zapil. Potem je zahteval od svoje 70 letne matere denar. Ker mu ga ni dala, je v bogo mati s polenom hudo pretepel in ranil. Suroveža so zaprli.

Maščevanje. V Skalcih je iz maščevanja ustreljal neki Filipšek skozi okno na viničarja Rancana. Zadnjemu se je posrečilo zbežati. Filipšeka so zaprli.

Stečlega psa so opazili v Trbovljah. Ugrizlosti bil je 33 letno Marijo Virant, ki so jo morali pač v bolnišnico odpeljati.

Tatvina. V Logarovcih ukradla je neka Hendič posestniku Jožefu Jelen 1610 kron; v Jelenovi hiši je bila od svojega 14. leta sem kakor hčerka. Nehvaležno tatico, ki se je hotela ravno možiti, so zaprli.

Nož. V Celju sta se delavca Vinko Godec in Avgust Robnik zaradi ženski skregala in stepala. Oba sta potegnila nože. Robnik je dobil od svopitičega nasprotnika med rebra tako hud sunek, da je bil smrtnonevarno ranjen.

Ukradel je nekdo vdovi Rozi Zupančič, ko se je nahajala v cerkvi, iz zaprtega stanovanja vse njene prihranke v znesku 300 kron.

Papriko v oči vrgel je posestnik Pflegl pri Radgona 72 letnemu hlapcu Unger. Vsled te surove šale so morali hlapca v bolnišnico odpeljati.

Uboj. V Globokem pri Brežicah so v neki gostilni popivali posestniki Franc Valovec, Janez Jagrič in Franc Vranetič. Ko so šli domu, sta Valovec in Jagrič Vranetiča tako hudo pretepla, da je nesrečnež na prizadetih ranah drugo jutro umrl.

Ustrelil se je v Gorici korporal Dolenc, doma iz Spodnje Hotinje pri Celju.

Zaprl so v Mariboru zaradi tatvine že mnogokrat kaznovanega slikarskega pomočnika Ferdinanda Pleteršek.

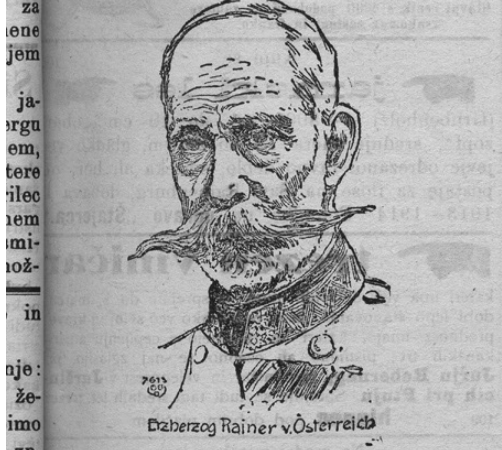
Nečloveški starši. Na nečloveški način mučila sta posestnika Požun v Sevnici svojega 5 letnega gluhonelega dečka. Po dolgem trpljenju je nesrečni otrok umrl. Starši se bodoje imeli pred sodnijo zagovarjati.

Lepa hčerka! V Podčetrtku je prišel kmet Matija Mraz pijan domu. Zato ga je njegova ljubastna hčerka s polenom pretepla. Ves krvav je bežal v klet. Drugi dan je šel s krvavo glavo v orožnikom in je hčerko naznanil. Čudno, da je taki zverinski slučaji ravno v najbolj klerikalnih krajih ponavljajo!

Roparski napad. Posestnika Matijo Colnerič in njegovo ženo, ki sta bila v Anton Sentak, ko

Nadvojvoda Rainer †.

Po dolgi, teški bolezni umrl je na Dunaju najstarejši član naše cesarske družine nadvojvoda Rainer v letu svoje starosti. Pokojnik je bil namreč 11 januarja 1827 v Milanu rojen. Leta 1852 postal je oberst, leta 1857 predsednik stalnega državnega sveta in l. 1861 predsednik liberalnega kabineta. Stal je do leta 1865 v čelu državnih del. Od leta 1862 sem je bil tudi ku-

Etzberzog Rainer v. Österreich

rator cesarske akademije znanosti. Poročil se je l. 1852 z nadvojvodinjo Marijo Karolino, s katero pa ni imel nobenih otrok. Kakor znano, je pokojni nadvojvoda stric našega cesarja. Pokojnik hil je znan kot vrli učenjak, katerega so tudi resni misleci globoko vpoštevali. V političnem oziru je bil vrlo naprednega mišljenja. Znan je njegov izrek: »Jaz sem preveč veren, da bi bil klerik.« N. p. v. m. l.

se je vračal zvečer proti domu v Horič pri Rogatcu. Pobila sta ga na tla in ga hudo ranila. Potem sta ga hotela oropati, a Colnerič ni imel ničesar pri sebi. Roparja sta že pod ključem.

Divjak. V Dobovi pri Brežicah je grozil surovi fant Janez Urek z odprtim nožem vsem, ki so hoteli v cerkev iti. Prišli so orožniki in so divjaka aretirali.

Pobalinstvo. Na progi Celje-Unterdrauburg metali so neznani pobalini kamenje na osebni vlak. Več oken je bilo razbitih. — Tudi med Laškim in Celjem vrgel je nekdo velik kamen v okno poštnega vlaka Okno je imelo mrežo, tako da se ni nobena nesreča zgodila.

Zaradi neveste. Pri posestniku Bezjaku v Janževcih so vezali vence za bližnjo poroko. Med tem je prišel prejšnji ljubček neveste Fuchs in je ustrelil skozi okno. Strel k sreči ni nikogar zadel. Orožniki so dali Fuchsa pod ključ. Drugi dan se je vršila poroka nemoteno.

Prijatelja umoril je iz ljubosumnosti rudar Nace Gričnik v sv. Kunigundi pri Konjicah. Zaradi nekega dekleta se je namreč sprl s svojim dobrim prijateljem Jožefom Kropcej. Naposled ga je napadel in sunil z nožem v pljuča, tako da je Kropcej čez pol ure umrl. Morilca so zaprli.

Veliki ogenj je nastal v gospodarskem poslopu župnišča v Mariboru Sosedna poslopja so bila v veliki nevarnosti. Gasilci so s pridnim delom živino rešili in požar premagali. Škode je za 10 000 K.

Iz Koroškega.

Sele. Piše se nam: Kakor smo že svoj čas poročali, sta bila Hus in Ožbalt v Selah zaradi nahujskanja ljudi k šolskemu štrajku na 8 dni poojstrenega zapora obsojena. Farska tunja „Mir“ je prinesla tedaj 2 strani dolgo poročilo, v katerem je hvalila sijajni in krasni govor braničtelja dr. Brejca, in obenem naznanila, da je on napravil za obsojena dva Sevska preroka ničnostno pritožbo. Upanje, da bo visoko sodišče v Gradcu ušlo pritožbo, je bilo pri Husu tako močno, da je zopet začel svoje fidelno življenje, čeravno bo kmalu prišel „Češplar na bal.“ Brejc je gotovo izvrstni odvetnik, pri rekurzih pa nima nobene sreče; vse kar je napravil za Selane v minulih 5 letih je bilo brezuspešno in takorekoč iz „bleha.“ Tako usodo je imela tudi ničnostna pritožba. Visoko sodišče v Gradcu je namreč Brejčevo pritožbo zavrglo in s tem je tudi Husovo upanje splavalo po vodi. Ošabna glavicca Husa, katera je doslej tako pogumno in zaničljivo gledala v svet, kima zdaj žalostno, ker ni več pomoči. Bivši župan in šolski načelnik bode torej zlezal kakor jazbec v luknjo. Katere posledice ima ta kazen, si more vsak misliti, če povemo, da so ga razni modrijani nagovarjali, naj kandidira z bivšim občinskim svetovalcem Ožbaltom za deželni zbor. Ker zdaj tega ni več mogoče, bosta postala „potovalna učitelja“ za šolske štrajke. Vse potrebne korake za „imenovanje“ je že napravil dr. Brejc pri deželnem odboru, kakor je visokemu sodišču tudi poslal prošnjo, naj se Husu dovoli, da vzame na „someriš“ saj eno svojih ljubic. Dr. Brejc se je baje izrazil, da je prošnja opravičena in da bo visoko sodišče tej prošnji ustreglo. Nekateri Selani, ki Šimija dobro poznajo, trdijo, da se bo vrnil iz „kriminala“ s precej krajšim jezikom nazaj. Bodi kakor že hoče, kazen je zaslužil; naj dela za velike krivice, katere je storil, tudi pokoro in naj se zalvali pri „vrlemu“ fajmoštru Linašiju za to žalostno usodo.

Prvaško izizvanje v Celovcu je povzročilo preteklo nedeljo pred „narodnim domom“ demonstracijo. Zbralo se je kakih 1000 oseb, ki so prvokom, zlasti dr. Brejcu in Podgorcu „pfui“ klicali. Tadi nekaj šip se je pobilo. Na celi stvari ni prav nič resnega in slovenski listi se zamán trudijo, da bi tudi to demonstracijo v svoje srbofilске namene izrabili. Koroško ljudstvo se zaradi par prvaško-kranjsko-farških hujškačev ne boče vzhemirjalo.

Zaprl so zaradi tatvine peka Wigisser in Esterl v Wolfsbergu. Obadva sta brezposelna postopača.

Ukradel je nekdo posestniku Lovrencu Walzl v Hartlsbergu iz podstrešja okajenega mesa za 310 kron.

Ponesrečil je v Arnoldsteinu komandant

orožniške postaje Pilchkastner. Padel je tako nesrečno, da si je zlomil nogo. Odpeljali so ga v garnizijsko bolnišnico v Celovec.

Ustrelil se je iz neznanega vzroka pekovski pomočnik Franc Stessel v Celovcu. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je drugi dan umrl.

Požar. Pogorelo je Janklovo gospodarsko poslopje v občini Eis. Sosedi so razširjenje ognja preprečili. Poestnik Stalober ima za 15.000 K škode, a je dobro zavarovan.

Obesil se je brezposelni hlapec Jože Wieser v občini Gланhofen. Mrtvega so našli obešenca v kuhinji.

Tatica. Natararica Marija Činkovič si je izposodila pri Francu Maierhofer konja in šlite in se odpeljala. Preje je bila ukradla svojemu gospodarju krčmarju Witgeb pri Velikovcu 150 kron denarja. Konja in šlite je hotela potem prodati. Ali v Mahrenbergu jo je zasačil stražmojster Jesse, ki je tatici na kolezu sledil, in jo oddal sodniji.

MOJA STARA

izkušnja me učí, da rabim za negovanje moje kože le Steckenperd-lilijino-mlečno milo od trrdke Bergmann & Co., Tetschen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Domnevni albanski vladar.

Za novi albanski prestol se je zglasilo že mnogo kandidatov. V prvi vstí stoji najmlajši brat danskega kralja princ Kristijan Gustav, katerega sliko danes prinašamo. Njegov stric je grški kralj, njegova teta pa an-

Prinz Christian Gustav von Danemark
gleška kraljica, ki se oba zanj potegujeta. Princ Kristijan je danes 26 let star; doslej se od njega nič družega ne vè, nego da je — najdebelejši človek na Danskem, kajti vkljub svoji mladosti tehta že 170 kil.

Krompir v kleti.

V manjših in srednjevelikih gospodarstvih se krompir navadno shranjuje v kleti. Tako shranjevanje ne povzroča sicer gospodarju dosti dela in brige, saj krompir težaki po dokončanem poljskem delu kar vsipavajo skozi kletno okno, ima pa dosti nedostatkov. Strokovnjak piše med drugim v »Praktičnem kmetovalcu« :

Kleti so dostikrat mokrotne in vlažne. Krompir vsebuje dosti vode, ki izhlapeva, zlasti pa takoj iz začetka, ko smo ga spravili v klet. Ker se nagromadani kup krompirja zajedno tudi segreje in toplota v kleti s tem zviša, nabere se na stenu in od stropu polno sopare, ki potem kar curlja kot kapljice nazaj dol na krompir. Sicer moremo nekoliko krompir obraniti te »kopel«, če klet zračimo, krompir pa pokrijemo s slamo, toda v zadostni meri — kakor nas učijo izkušnje — vendar le ne. Pokrivanje krompirja s slamo pa je v mnogih slučajih celo škodljivo, ker krompir ne more izhlapevi mokrote, se ne more izpotiti. Bolj priporočljivo nego pokrivanje krompirja s slamo je zračenje kleti. Nikakor se ne smemo preveč bati, da nam zaraditega zmrzne krompir. Akoravno toplomer kaže 1 do 2 stopinj pod ničlo — kar ob solnčnih pozimskih dneh ni nič nenavadnega — smemo brez skrbi odpreti za nekoliko časa kletna okenca.

Temperatura zunaj in znotraj kleti se je polagoma zjednači, ker je kletni zrak prepojen s soparo. S toplomerom moremo ugotoviti, kedaj se naj zaprejo okenca in neha s prepilhom.

Klet s podtalno vodo ali z odprtim studentcem je popolnoma nepriljavna za shranjevanje krompirja.

Kleti so v pozni jeseni in začetku zime, kakor tudi spomladi pretople in v strogi zimi premrzle. Shranjeni krompir mora imeti toploto med 2 in 10 stopinjami. Če toplomer kaže na 0°, postane krompir sladki, pod ničlo zmrzne; če pa je toplota čez 10 stopinj, pa začne že ob Božiču gnati. Deloma lahko to zabranimo z zračenjem, oziroma ako nakopičimo zunaj ob zidu kleti zemlje ali gnoja in dobro zadelamo vrata in okna kleti s slamo. Toda ali smo s tem prav pogodili? Sama, gnoj in klet, te reči pač niso dobre skupaj. Konečno, če smo zade-

Jali vsako luknjico, kako pa naj pride svež zrak v klet ni kako hočemo (dvajati sopar iz kleti! Sopar ostane v kleti, spomladi pa imamo skvarjen krompir.

Klet je navadno tudi premala za shranjevanje krompirja, vsled česar je krompir napisan v debelo plast. Čim višja pa je plast, tem manj se odvaja toplota, ki nastane v kupu; tudi vodeni soparji zaostanejo v plasteh. Mokrotnotopel zrak v kupu pa povpešuje gnulobe, in kaj hočemo proti temu potem storiti! Če toraj shranjujemo krompir v kleti, treba ga je čim najbolj suhega spraviti; prerezan, gnil ali drugače poškodovan krompir pa ne sme priti v kup, in se splošno naj že prej spoti ves krompir. Ako je krompir moker ali blaten, kmalu začne gniti v kleti; prerezan, oguljen ali kako drugače skvarjen krompir dobi nase kmalu gnilobne glivice in nam lahko skvari ves kup. Na polju izkopani krompir ni takoj za shrambo. Umljivo pa je, da nobena shramba ne more zabraniti gnilobe, ako že s polja spravimo krompir v pokvarjenem stanju, n. pr. gnilem. Predno ga toraj vsipavamo v klet, treba ga je prebrati. V to svrho se priporoča krompir nasipati po škednju in ga večkrat z lopato preobrniti. Načeti, gnili ali drugače poškodovani krompir se odbere. Še le ko se izpoti ali sezori, ga spravimo.

Ko krompir nalagamo in vsipavamo v klet, naj ne hodijo težaki s svojimi težkimi čevlji po njem. Tudi z ostrim orodjem se naj ne spravlja krompir, ker se načne, in posledica je gnitje. Drobnejad in zemljo lepo odstranite na rešetki, predno vsipavate krompir v shrambo. Droben, nezrel krompir vsebuje dosti vode, se rad razkroji in ravnatoko ni za shrambo poškodovani krompir.

Ako je krompir nakopičen v 15 ali celo 2 m visok kup, je dobro, če pod njega podložimo mrežo; od nje skozi kup pa nekaj lat, da napraviš nekaj prepah. Kleti so pogosto tudi zaduhle. Krompir pa je takorekoč živo bitje, ki tudi diha. V slabem zraku se zaduši, splesni in ni več za jed. Vsaka klet se mora toraj dobro osnažiti, izveplati in z apnom pobeliti — to velja še posebno o slabi kleti — predno spravimo v njo krompir, kajti le tedaj se drži; seveda ne smemo pustiti v nemar tudi drugih okoliščin, o katerih smo govorili v prejšnjih stvkih.

Namisto žveplanja se mnogokrat priporoča razkuženje s klorom v globoko posodo, ki jo postavimo sred kleti, vsipamo 1 do 2 kili soli in jo polijemo z žvepleno kislino (na 1 kg soli 1 kg žveplene kisline). Predno to izvršimo, se morajo iz tega prostora spraviti vsa živila in nato zadelati če le mogoče vse tudi najmanjše špranjice kleti. Koj ko smo vili na sol kislino, moramo se naglo odstraniti in kletna vrata zapreti. Nekoliko ur ne sme nikdo v klet. Potem pa previdno odpremo okna kleti, da se odstrani strupeni klorov plin. Na ta način se ne le zatrepo vse škodljive glivice, ampak izgine tudi zaduhel duh po trobljoh.

Vse te nedostatke, ki smo jih navedli pri kleti, imajo še v večji meri jame, katere po nekaterih krajih tako radi ljudje uporabljajo kot zimске shrambe za krompir. Pri teh jamah pa še obstoji razventaje nevarnost, da pride v nje podzemna voda ali snežica ali deževica, tako da se potem krompir popolnoma skvari. Le če smo spravili zdrav krompir v zdrave prostore, se ravnamo po danih navodilih, prezimil bo dobro in ostal celo do poletja užiten.

J. — ž. — c.
(.Gosp. glasnik.)

Zdravi, krepki zobeki zrastejo brez težave.

Razvitek malih otrok v starosti dojenčka se ugodno podpira, ako se daje otroku redno lahko prebavljive, redilne Scottove emulzije. Zlasti v času, ko dobivajo zobe, se kaže vpliv tega dolgo priznanega otroškega krepilnega sredstva jako natanko. Scottova emulzija vsebuje namreč tudi za rast zdravih, krepkih zobekov tako važne, kosti sestavljajoče apnene soli. Mali ostanjejo stalno veseli in opazijo komaj kaj o tem, da dobivajo zobeke, pred čemur se drugače vse boji.

Scottova emulzija se da v vsakem letnem času dobro vzeti, je prijetna in je njena vplivna moč nesporenjena; seveda mora biti to prava Scottova emulzija in ne kako posnemanje.

Cena originalne steklenice 2 K 50 h. Se dobi v vseh apotekah. Proti vposiljativni 60 h v znakmah na Scott & Bowne, z. z. o. z. Dunaj VII, in s sklicevanjem na ta časopis se vrši enkratna posiljatev poizkusa po apoteki.

Loterijske številke.

Gradec, dne 23. januarja: 36. 14. 50. 79. 20.
Trst, dne 30. januarja: 28. 77. 45. 25. 66.

Zajamitni uspeh drugače denar nazaj!
Zdravniška priznanja o izbornem vplivu.

Polna krasna prsa

dobite pri rabi 117
med. dr. A. Rix kreme za prsa.

Oblastveno preiskana in gar. neškodljiva za vsako starost
hitri sigurni uspeh. Se rabi zunanje. Poizkusna doza
K 3—, vel. doza, zadostuje za uspeh K 8—.

Kosmetisches Dr. A. Rix Laboratorium Dunaj IX., Berggasse 17/K.

Razpošiljatev strogo diskretna.
Zalogo v Mariboru: lekarna pri „angleju varuhu“; lekarna „Marija pomagaj“; in parfumerija Wolfram.

LYSOFORM

v 1—2% ni raztopini. — Lysiform je priznано, skozi eno desetletje priznано in znanstveno preiskuseno desinfectionskega sredstva manjkati. Za umivanje desinfectionskega sredstva manjkati. Za umivanje desinfectionskega sredstva manjkati. Za umivanje desinfectionskega sredstva manjkati.

Redka okasija!

Čudežno ceno!
600 kosov za samo 3 K 80 h.
Ena krasna pozlač. prec. anker-ura z verižico, gre natanko, za kar se 3 leta garantira, ena moderna židana kratava za gospode, 3 k. najfin. žepnih robcov, 1 mežni prstan za gospode z imit. zlahnim kamenjem, ena nežna eleg. garnitura damskega kinča, obstoji iz krasnega koljerja iz orient. biserov, mod. damski kinč s patent-zaklepom, 2 eleg. damska armband, 1 par uhanov s patent-kaveljem, 1 krasno žepno toaletno zrcalo, 1 usnjata denarnica, 1 par gumbov za manšete 8 gradov duble-zlato s patent-zaklepom, 1 veleleg. album za razglednice, najlepši razgledi sveta 3 jux-predmeti, velika veselost za mlade in stare, 1 jako praktični seznamek ljubavnih pisem, za gospode in dame, 20 korespondenčnih predmetov in še 500 drugih rabnih predmetov, neobhodnih v vsaki hiši. Vse skupaj z uro, ki je sama ta denar vredna, stane samo 3 K 80 h. Pošlje po povzetju centralna razpoš. hiša

Ch. Jungwirth, Krakov A. 13.
NB. Pri naročbi 2 paketov se doda zastoj 1 prima angleško britev. Za kar ne dopade, denar nazaj.

Po inventuri offeriram

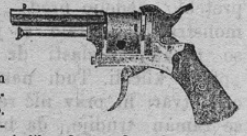
40 m sortiranih restov kanefas, cefir, flanel, plavi druk K 16.50.
40 m restov šifon, kreton, barhent K 19.50.
Na 1 obleko za gospode angleški muster
„1 „ „ dame angleš. ali gladko
„ 1 srajco iz cefirja za gospode
„ 1 tucet žepnih robcov K 17.50.
15 25 kanefas na ziben
2 gotovi rjuhi
2 barvasti posteljni odeji
1 namizni prt (tepih) K 25.—

Franko po povzetju! Razpošiljalna hiša
M. PLATOVSKY,
Pisek, (Češko.) 116

Vrednata priporoča 114 vinoč lastnih vin J. Kräber v Ptuj,

Allerheiliggasse 13 sledeča naturalna vina:
novo vino po Ljutomerčan . . . 72 vinarjev
staro vino Zavrčan . . . 96 „
Završki Muškatelec . . . 1 K 12 „
jabolčničina po . . . 30 in 40 „
Toči se le pristno, neucukrano vino!

Revolver

skrbno pristreljen z državnim strelnim kolekom. Le dobra kakovost in čedno izdelano blago. Garancija za funkcijo brez napake. St. 100. Lefauchaux-revolver, kaliber 9 mm, 6 strelcov, za patrone s šifrom (Stiftzündung), čisto pol., z držajem iz orehovega lesa, „abcug“ za obrniti, dolžost 24 cm, en kos K 7.50. St. 101 kaliber 9 mm, najfinije zaniklan K 8.50. St. 105 revolver za centralni ogenj, kaliber 9 mm, 6 strelcov K 9.50. St. 105 isti, fino zaniklan kaliber 9 mm 21 cm dolg K 11.— Največja izbira v revolverjih, žepnih pištolah, tercercolah, pištolah za gonjake in v nograde, fober-lišinkah, lovskih puškah, lovskih potrebešnih, manjše itd. najdete v mojem glavnem ceniku s 4000 podobami, ki se razpošilja vsakomur zastoj in franko. C. in k. dvorni liferant 88

Hanns Konrad,
razpošiljevalna hiša, Brüx št. 903, (Češko.)

Vprašajte

enkrat svojega domačega zdravnika; ta Vam bo potrdil, da ne sme v nobeni hiši dobrega, zanesl. desinfectionskega sredstva manjkati. Za umivanje ranic, za desinfekcijo na bolniški postelji, za toaletno dam (irrigacijo) se rabi najbolje

Mestna posredovalnica

za službe, stanovanja in posestve v Ptuj, izvršuje vse vrste posredovanja najhitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotarstvo).

Modri nasvet!

Kupujte le svetovno znano rženo kavo, „Probat“ od katere stane 5 kil poštni zavoj franko K 8.70 po povzetju. Poleg tega dobite zastoj en lep rabi predmet. Ako se vzame lev, stane eden le K 8.10. „Probat“ daje brez dodatka pravega, zdrava zrna, okusno kavo. Samo pristno pri Getreiderösterei, Bernsderf 43 bei Trautena (Češko).

Prva fabrika ur HANNS KONRAD

c. in kr. dvorni liferant BR št. 895 (Češko.)
Razpošilja le zanesljive ure s 8 letno jamno garancijo. Zistem Roskopf patent-ura z niklastovak, s ržico, priveskom in usnjatim futevom, s s. K 4.20, Švicarski orig. zistem Roskopf, K 4.20, Registrirana Adler Romarejarski nikel-anker-remento-ura K 7.— Sirov remento-ura „Fantis“ K 7.50. Sirov remento-ur „Gloria“ - kolešje, samo K 8.40, ista ura z dvojnimi mantelima K 12.50.
Konkurenčne budiilnice in stenske ure. St. 3946. Po amerik. sistemu, gre v vsakem položaju, najmanjšeje regulirana in repasirana, en kos K 2.90, s ponči svetlo ciferniko K 3.30. Dvojna zvočna budiilnica K 5.30, s ponči svetlo ciferniko K 4.20. Kuhinjska okrogla ura K 3.20. Ura-kratavica K 7.50, 8.50 in višje. Budiilnica s stolpovim zvoncem K 7.30, ponči svetla K 8.40. Ura na pendelj K 8.50, 10.30 in višje. Brez rizika! — Izmenejava dovoljena ali denar nazaj! Pošilja po povzetju ali naprej plačili. Glavni cenik s 4000 podobami na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Kupi se jamski les

(Grubenholz) 4—8000 m³, do 10 cm „zopf“, srednja mera 12 do 25 cm, gladko jevje odrezano, ravno deblo, smreka ali bor. Postaje za flose na Savi Rajhenburg, dobar 1913—1914. Ponudbe na upravo „Stajerc“.

trezen viniča

katere ima več delavnih moči se sprejme do 1. m. dobi lepo stanovanje, drva, redi lahko več svojih in krepčnost imajo, kateri se razumejo v cepljenju am kanskih trt; pismente ali osebno se naj zglasijo Jurju Rjubnjag, gostilničar in veleposest v Jurcih pri Ptuj. Sprejme se tudi tam srednih let trese hlapec pod dobrim plačilom.

posestvo

ki obstoji iz 6 ora'ov dobre zemlje, židana hiša z 2 bami, klet, štala in drvavnica; zemljišče obstoji iz vinograda in lepi gozd; za 2 govedi priraste do krme. Posesto leži 1/4 ure od Šmarja pri Jelšah, 1/2 od kolodvoru Mestinje. Cena 5000 K. Daljša pojasa pri Mihael Gobec, Mestinje, pošta St. Mar bei Erlachstein.

Proda se radi družinskih raz-
mer dobro idoda
gostilna. 73
Hiša je nova, leži v predmest-
ju tik železnice in ob okrajni
cesti Maribor-Celovce. Cena je
18.000 kron; polovica ostane
lahko gor. Poizve se pri gosp.
V. Andrejku, Pötschach. 4

Vallnica (Brutapparat)
45—vali bolj kakor vsaka
oklja. Zastonj na poizkušnjo.
G. Mücke, Pottendorf št. 166
pri Dunaju. Stotero refer. in
pričevaj iz vse monarhije
z. in fr. 83
V najem se išče 89

hiša
blizni mesta Ptuj, obsto-
ja z eno ali dvema sobama,
kuhinjo, čimnato, hlevi za
vino, vrt za zelenjavo in
vrtnišče. Vse mora biti v le-
nem redu. Oglasiha na uprav-
ništvo „Štajerca“ v Ptuj. 1

Lepo posestvo
se prodaja, poslopje je novo
zidan in z opako krito in
obstoji iz treh hiš, kuhinje in
klet; zraven je štala za 6
glav goveje živine in so tudi
5 svinjskih hlevi, kolarnica in
kreden; zraven lep sadni vrt,
travniki in njive, vse na lepi
ravni, meri vse skupaj 6
obov; cena je 8.200 kron.
Nahaja se pri sv. Marjet. Vec
se izve pri upravnistvu „Šta-
jerca“ 100

gostilna
v ravnem kraju za veliko
besto, edina v vasi, s posestvom
red, ki obstoji iz njiv, trav-
nikov in gozdov, dobro gos-
odarsko poslopje. Cena 7000 K.
Za odgovor se prošni znanika.
Naslov: A. Rosenbaum, Post
Pötschach (Steiermark) post-
lagered. 19

Poslastice
Prodaj zaradi odnoda 93

poslastice,
dana hiša z verando, s falc-
nglom krita, 2 sobi, kuhinja
šparherdom, kamra, lepa
velbana klet, lep velban hlev,
vinjaki, šupa, remiza za vo-
vjake, vodnjak v hiši, 2 orala
ve, 100 sadnih drevces,
ob okrajni cesti, primerno za
sako obrt, 8 minut k šoli in
arkvi, 20 minut do železnice.
Vprašanje na Ludwig Godec,
v. Lavrene dr. p. Pri Ptuj. 4

poslastice
arocite, Werndt-infanterijske
uške model 6/77 za krogljo,
sto vastavck, strelja na 2.200 ko-
teralnikov, samo K 850; 50 pa-
kopi novov K 8—; Ista puška,
Roskorenarejena v Lancaster-puško
Nis šrotne patrone, kaliber 28,
Srebrop vstreljena na 60 koru-
odov, samo K 12 —, 50 patro-
nov K 5—.

Friedrich Ogris.
uškar, St. Margareten im
Resental, na Koroskem.

Zasluzek
4 K na dan in stalno z
aliko priljubljeno štrikarijo v
asni hiši z masino za hitro
štrikanje „Patenthebel“, ne-
osečno mnogostranska, prak-
čona in trajna, (jeklene klju-
varstvo). Potok lahke in za-
stojni. Garantirano porsod traj-
no odjemanje dela. Prošpekt
zastonj. Podjetje za pospe-
vanje domače štrikarije Karl
Wolf, VII. Mariahilferstrasse
št. 82. 815

Na obroke
zlate verizice
60 gramov težka
K 140— 4 kron
mesečno. Provo-
razredna srebrna
remontaur-ura
K 14—. Se po-
silja povsod. —
šite natančni naslov na R.
cherner, hiša z zlatim blagom,
Mundenburg št. 198. Mo-
ravsko. 526

Naturna vina
ara, mila K 68 do 80, nova
na K 38 do 64, pristna 50%
nrovka in tropinovka K 116—
treza 100 litrov prodaja Josef Kra-
vagna v Ptuj. 1001

5 vinarjev
z večjo družino se takoj spre-
me k novi vinariji pri Bel-
skem vrhu. — Oskrbništvo
graščine Zavrt. 113

Učenc
z dobro šolsko izobrazbo,
krepek in zdrav, se pod do-
brimi pogoji takoj sprejme.
Pekarija Leske, Ruše (Maria
Rast.) 111

SVETOVNO ZNANA 103
je ekstra
plošča
amerik 18
kar zlato
doble 36
urna ank.
remont.
žepna ura, mnogo prem.
marka „Sirena.“ Le ta ura
ima veleprima švic. kolese
in je ni razložiti od zlate
ure za 100 K. Za natanč-
nost garantiram 5 let.
1 k 4 K 85, 2 k 9 K 50
Nadalje ofer. Gloria-srebrno
žepno ura za 3 K 70. Vlaki
ur se doda zastoj eleg.
polzačno verizico. Brez
rizike. Izmjenjava dovoljena
ali denar nazaj. Pošlje po
povzetju S. Kohane, eksp.
ur. Krakova, Sebastiang. št. 40.

Korpulenca+
debelost
odpravi znameniti pristni dr.
Richterjev čaj za zajutr. Edo-
no neskoljivo sredstvo pri-
jetnega okusa in garantirano
zanesljivega vpliva. En zav.
K 250, 3 zav. K 7—; dolo-
siljatev poštnine prosta od in-
štutata „Hermes“, München 154,
Baderstr. 8. — Spričevala:
dr. med Qa.: konstataira 5—6
ja celo 9½, kg znižane teže v
ca 21 dneb. Dr. W. K. v K.:
Z uspehom Vašega čaja za
zajutr jako zadovoljen...
Dr. Sch. E. v B. Sem jako za-
dovoljen s čajem za zajutr,
ker je moja teža se znižala.
Gospa M. v D. Na moje naj-
večje veselje sem izgubila 40
funtov teže. 816

Razpošiljam orožje
vsake vrste 563
na 10 dni za poizkušnjo in
v pogled. Enocevne Lancaster-
puske od K 20—, dvocevne
Lancasterpuske od K 30—,
Hamerles-puske od K 70—,
flambert-puske od K 8—,
revolver od K 5—, pištole od
K 2— naprej. Ugodni plačilni
pogoji. — Ilust. cenik zastonj.
F. Dasek, fabrika orožja,
Opočno št. 2052 na drž. žel.
Česko.

Prodaj zaradi odnoda
poslastice,
zidana hiša s ciglom krita, 3
sobe, kuhinja z šparherdom,
kamra in lepa velbana klet,
hlev in svinjaki, 2 orala zemlje
z lepim sadnim drevjem in
brajdami, zraven malo zidano
mliinsko poslopje, z vodno silo
primerno za mliti ali žago ali
kaj drugega. Posestvo leži ob
glavni cesti v slavnem Framu.
Vprašanje na Ludwig Godec,
Fraunheim. 110

Pozor!
50.000 parov čevljev 4 pari
čevljev samo K 8—, Zaradi
ustavljenja plačil raznih več-
jih fabrik se mi je naročilo,
prodati večje število čevljev
globoko pod izdel. ceno. Pro-
dam torej vsakomur 2 para
moških in 2 para ženskih šni-
čevljev, usnje, ruj, ali črno ga-
loš. Kapen-bezac, močno ob-
kovana usnjata tla, veleeleg.
najnov. fasija, velikost po
št. Vsi 4 pari košajo le K
8— — Pošlje po povzetju
C. Wiener, eksport čevljev, Kra-
kov št. 206. Izmjenjava dovo-
ljena ali denar nazaj.

Pekovski učenc 63
se takoj z vso oskrbo in ob-
lačilom na 3 letno učno dobo
sprejme pri pekovem moj-
stru Franz Zagosa, Dietser-
dorf, p. Fohnsdorf.

Isčem za kovaško obrt
učenca 7
14 do 16 let starega; učna
doba 3½ let, s popolnim oskr-
bovanjem in obleko. Naslov:
Johann Špoljar, izkušeni kovač
v Hajdini pri Ptuj. 108

**Kleparski (špengler-
ski) učenc** 107
se sprejme s brano in stano-
vanjem pri Konrad Potzner,
Celje, Gartengasse 11.

Zelim se najprvo pisмено se-
znatiti

z dekletom
starim od 25 leta naprej. Mlada
vdovo 2 neko svoto derarja
ni izveta. Ki bi imela sem v
Nemčijo veselje iti. Ponudbe
naj se pošljejo, če je mogoče
s sliko, ki se vrne pod šifro
„professionist“ na upravo
„Štajerca“ 104

Učenc in pomočnik
se takoj sprejme pri g. Ferd.
Pisehko, kovaški mojster v
Pliberku (Bleiburg), Spodnji
Korosko. 115

Žaga 7
z 20 konjsko motorno silo, polnim jarmom in
jarmom na vodno silo, s posestvom v najboljši
legi, zelo dobičkanska, ob državni cesti in že-
leznični ležeče, v dobrem stanu, pripravna za
večje tvorniško podjetje (stolarno) se radi bolezn
tako pod ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje
F. Hajny, Maribor na Dravi, Kokoschinweg 32.

Štrickel! teta! kaj se
preprositi,
Palma podpetnik je
treba nositi!

87

Lepa nova vilh podobna stanovalna hiša,
10 minut od Ptuj, 12 let davka prosta, 3 pro-
storne sobe, kuhinja, speis klet, pralne kuhinja, goveji in svin-
jski hlevi, dvoranica itd. ter 2½ orala zemljišča zraven,
I. razredna zemlja, okroglo 1200 m² vrta za zelenjavo;
nežno privatno stanovanje ob glavni cesti, primerno tudi
za vsako obrt, se zaradi družinskih razmer takoj prodaj
Cena 20.000 K. 7000 K lahko ostane vključeni. Na-
slov pod „A. B. 53“, Ptuj, poste restante. 78

Redki priložnostni nakup 1038
Prodaj 20.000 parov novih, iz dobrega govejega usnja
na roki delane, napol fine podčastniške

komisne čevlje
en par za K 740 dokler traja zaloga. Treba je le dol-
gost celega podplata povedati. Brez rizike! Izmjenjava
dovolj, ali denar ret. Se pošlje le po povzetju. Išče se
naprej-prodajalec. Ferdinand Müller, zaloga komisnih
čevljev, Caslau št. 190, Česko. 1088

Motorji
za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni
troški 1 do 1½, vinarja za uro in konjsko moč.
Bencin-, petrolin- in bencol-motorji ležeče in stojajoče konstrukcije
od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 5
do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 76

J. Warchalowski
Dunaj, III., Paulusgasse 3.
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

Langen & Wolf
Dunaj X, Laxenburgerstr. 53
inženirska pisarna: Gratec, Amnenstrasse štev. 10.
Originalni „OTTO“-motorji
za bencin, benco, perolin, „sauggas“ in surovo olje

Bencin-lokomobili
s stroho ali brez nje.
Mašine za obdelovanje lesa.
Kompletno pohštvo za žage in mizarske delavnice.
LEDENICE in hladilne uredbe.
Obisk inženirja, proračun stroškov, prošpekt 526 A.
B. Z. zastoj. 873

Najboljša pemška razprodaja!
Ceno perje za postelj!
1 kg. sivih šišanih 2 K; boljkih
2 K 40 h; na pol belih 2 K 60 h;
belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h;
1 kg najfinejših su-ženo-belih, šiš-
anih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flauna
(Daunen) sivega 6 K, 7 K; belega
8 K; najfinejši prsi 12 K. Ako se vzame 6 K, potem franko.

Gotova postelja
iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, I
tuhent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavniima blazinaama,
vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim,
trajnim in flammastim perjem za posteljo 16 K; pol-daune 20 K;
daune 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne
blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K na-
naprej franko. Izmjenjava ali vrnitev franko dovoljena. Kar se ne
dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 716,
Česko, (Böhmen). Cenik gratis in franko.

Viničarja
treznega značaja oženjenega, ki je prost vojaščine,
ter ima 2 ali 3 za delo sposobne, odrasle de-
lavske moči, sprejme se v službo od novega
leta 1913 naprej za vinograd, ki meri 6 oralov.
Viničar ima prosto uživanje od 5 oralov njiv, trav-
nika in pašnika, dobi gotove plače in druge
užitke. Več se izve na graščini Salovec, pošta
Vraždin, Hrvatska. Ponudniki se naj osebno
oglaste. 39

Kje se najboljše svinjske in govejke kože pro-
dajo in izdelajo samo pi
M. Pirich, usnjarija v Ptuj
v tem novem bramu, da naznaniti, da naj prinesejo ljudi
svinjske in govejske kože v delo, katere bodejo prav
dobro izdelane in po najnižji ceni. Kateri bode k njemu
v delo prinesel, bode prav zadovoljen. Kupuje tudi
vsakovrstne kože po najvišji ceni. Pri njem se dobi tudi
vsake sorte leder, kopita in vse drugo, kar šoštar po-
trebuje po najnižji ceni in tudi oberteile, kateri sam
izdeluje. Kateri bode enkrat pri meni kupil, bode zmir-
raj pri meni ostal. **M. Pirich, usnjar v Ptuj. 77**

Priznano dobro in ceno
se dobi 7
rezano blago, perilo in obleke
pri Adolfu Wesiak, Maribor, Freilhausgasse-NagystraBe
(od novega Hauptplatzat proti „Narodnem domu“) v novo zgrajeni
„Warenhalle.“

Motorji
za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni
troški 1 do 1½, vinarja za uro in konjsko moč.
Bencin-, petrolin- in bencol-motorji ležeče in stojajoče konstrukcije
od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 5
do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 76

J. Warchalowski
Dunaj, III., Paulusgasse 3.
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

veliko trgovino Johann Koss, Celje na kolodvorskem prostoru
zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobi, kar
met le potrebuje, naj si bode **manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otroke,**
klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikanje in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke, na-
grobnje vence in trakove, z eno besedo vse.

Užigalice! Zahtevajte v vseh trgovinah, gostilnah, kavarnah, vpeljajte v vsaki hiši izvrstne „Štajerčeve“ užigalice. V velikem se jih naroči naravnost pri „Länderbank“, Dunaj I. drugače pa pri glavni zalogi BRATA SLAWITSCH, PTUJ, in vseh drugih zalogah.

Gospodinja (Wirtschafterin)

za 2 ledična gospoda se išče. Pogoji dobra in šparovna kuhinja, čednost in znanje nemškega jezika. Ponudbe na: Franc Anders, Karmel, (Dolenjsko). 97

3 močni možje

ki znajo dobro z volji voziti, in

2 mlada konjska hlapca

se proti dobremu plačilu takoj sprejmejo. — Graščina Weißenfels, Gorensko. 65

Trgovina z orožjem, c. k. zaloga smodnika
LECHNER u. JUNGL, GRADEC, Sporgasse 1
priporoča po fabričnih cenah kot najboljša orožja za branitev autom. žepne pištole, precizno pristreljene v sistemih „Browning“, „Steyer“, „Mauser“ in „Bayard“. Revolvri v najbogatejši izbiri že od K 5-50 naprej. Flobert-puške in karabinerji, dvocevne Lancaster-lovske puške od 36 K naprej. Patrone, ovitke patronov itd. Cenik zastoj in franko. 34

Otročji vozički

za 12, 14, 16, 18, 20 K in tudi finejše sorte v velikem izboru se dobiva v veliki trgovini
Johann Koss
CELJE
na kolodvorskem prostoru
(Zahtevajte cenik).

Dobre harmonike K 5.

Več kot 20.000 kosov prodanih.
Nobenih colinskih izdatkov! Garancija!

Izmenjava dovoljena ali denar nazaj!
St. 300³/₄, 10 tipk, 2 registre, 28 glasov, velikost 24x12 cm, K 5.—
St. 654³/₄, 8 tipk, 1 register, 24 glasov, velikost 28x14 cm, K 5.50.
St. 656³/₄, 10 tipk, 2 registra, 28 glasov, velikost 30x15 cm, K 5.80.
St. 305³/₄, 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 26x14 cm, K 6.—
St. 663³/₄, 10 tipk, 2 registra, 50 glasov, velikost 31x15 cm, K 8.—

St. 685/2, 10 tipk, 2 registra, 50 glasov. Velikost 28x16 cm K 9.50. — St. 462³/₄/III, 10 tipk, 5 registri, 70 glasov, velikost 33x16¹/₂ cm, K 11.—
Sola za lastni poduk se vsaki harmoniki zastoj doda. — Pošlje po pridržanju ali naprej-plačilu c. in kr. dvorni liferant

HANNS KONRAD, razpoštili, hiša za glasbeno blago,
Brüx št. 899 (Češko.) 88

Glavni cenik s 400 podobami na zahtevo vsakomur zastoj in franko.

Gospodinje!

Ne kupite putra ali nadomestila za puter, dokler niste glasovile, splošno preiskušene svetovne marke

BLAIMSCHEIN

„UNIKUM“

MARGARINE

preiskusili.

„UNIKUM“ ni rastlinska margarina.

„UNIKUM“ se izdeluje iz najčistejše goveje masti (Kernfett) s velepasteurizirano smetano in ima vsled tega najvišjo redilno vrednost ter je v resnici zdrava.

„UNIKUM“ ni umetniški izdelek, temveč najčistejši naravni produkt.

„UNIKUM“ je za 50% cenejša nego navadni puter in garantirano mnogo izdatnejša.

SAMO BLAIMSCHEIN „UNIKUM“ je s stalno državno kontrolo varovana in je to na vsakem zavoj razvidno.

Cenjena gospodinja!

Ne pustite se vsled tega z drugimi naznanili zapeljati in rabite kot nadomestilo za puter, kadar pačete

cvrete

kuhate

za kruh s putrom

BLAIMSCHEIN's „UNIKUM“-MARGARINO

Se dobi povsod.

Poizkušnja gratis in franko.

Združene fabrike za margarino in putra, DUNAJ XIV.

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsuht) itd.; steklenica 2 K.
— Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1.20 K proti kašlju, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzama za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki od strani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1.20 K Prašek proti odvajanju krvi v živalski vodi à 1.60. — Izvrstni strup za podgane, mihi, čurke à K 1.— Raspošiljatev L. Horst, apoteka, Bleiburg na Korodrom.

Prodaj

veliko posestvo,

ki meri blizo 40 oralov zemlje, 5 oralov gozda z mešanim lesom, debelost lesa od 25 do 45 cm; vinograd tudi v dobrem stanu, nekaj novega trsa, nekaj pa še starega, samo iz starega trsa se je dobilo v jeseni 1912. leta 6 polovnjakov vina; sadnega mošta pa 6 polovnjakov; ostalo so travniki in njive; in čisto v ravnini, pa tudi ne v hribu, malo visi; stanovanje tudi v dobrem stanu, v. lito, vse kakor mala vas; redi se lahko 10 glav živine, samo sladka krma; velike volbane kleti; 4 hiše, tudi za 100 veder visoke podve, poljsko orodje, nekaj goveje živine in svinj, kakor kupec zahteva. Cena 18.000 kron; plačati pri pogodbi le polovico. Posestvo leži blizo velike ceste, 3 minute proč od južne železnice. Kupec, ogledajte si to ugodno priliko.

Anton Kumerc, sodar
Lipoglav, Sv. Duh-Loče. 49

Peter Kostič-a naslednik Celje

na glavnem trgu zraven spotake

priporoča svojo zalogo: Otročjih igrač, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taske za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pižaline in kadilne predmete. Razne stvari iz jekla npr. bostek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pietarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, skleda, flaše, glaze in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 1.20.

Previdnost!!

Stajerc, petek, d nasle
Naročni strijo :
3 krome leta raz sko 4 k leto; za za celo Amerik za drug račun rom na nine. N čati na štev. se Uredni nišvo Ptuj, slo

Važno za neveste in ženine

Zaradi pregrajenja in izpraznjenja vseh mojih ložniških prostorov razprodam vso zalogo pohištva v boko pod lastno ceno.

Tako elegantne spalne, jedilne in gospodarske sobe, otomane, pisalne mize itd. od najednostnejše do najfinejše izpeljave.

Vse čudežno poceni! Vse čudežno poceni!

Samo pri

Josef Kollaritsch

mizarški mojster,

Maribor, Franz-Josef-Straße 9.

Viničar

z večimi delavskimi močmi za večjo viničarstvo z živino se sprejme pri

Simon Hutter, P

Lepo posestvo

z gostilno in velikim kamnolomom, opremljen s kamnolomcem na vodno silo, vse v dobrem stanu, dobičkanosno, primerno tudi za trgovanje in izdelovanje cementne robe, se pod ugodnimi pogoji prodaja. Pojasnila daje F. Hajny, Maribor na Dravi, Kokoschinegg. 32.

HEINRICH LANZ MANNHEIM

Größte und bedeutendste Lokomobilfabrik Deutschlands empfiehlt

VENTIL-LOKOMOBILEN

mit Leistungen bis 1000 PS.

Für Heissdampf bestgeeignetste Betriebsmaschine.

Oesterreichisches Verkaufsbureau: Emil Honigmann, Wien IX.